

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; letoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; letoletno: Din. 100.—

Po 11. juliju.

Avstrijsko-nemška sprava, sklenjena 11. julija med zveznim kanclerjem doktor Schuschniggom in državnim kanclerjem Hitlerjem ter od vse miroljubne Evrope iskreno pozdravljena, pomeni izreden političen dogodek. Saj naj bi ta sporazum odstranil stalno nevarnost mednarodnih zapletljivost v srednji Evropi in likvidiral s vsopostavitvijo normalnih političnih in gospodarskih odnošajev večletni spor med dvema bratskima državama.

Kljub jasnemu besedilu pogodbe, glasom katere Hitler svečano priznava neodvisnost Avstrije in se odpoveduje vsakemu vmešavanju v njene notranje politične zadeve, se mnenja v razlagi tega sporazuma doma in v inozemstvu delijo ali pa si celo nasprotujejo. V Avstriji je del narodnih socialistov očitno mnenja, da pomeni 11. julij pričetek novega razmaha njihovega gibanja in velevažen korak naprej v smeri k končni zmagi. Temu svojemu prepričanju so dali ti krogi takoj javno viden izraz s slovesnimi sprejemi pomiloščenih pristašev, z izgrede po raznih mestih kakor v Inostu, Lincu in drugod ter končno z bučnimi demonstracijami prigrdom olimpijskih svečanosti na Dunaju. „En narod, ena država“ se je glasila parola demonstrirajočih privržencev „Anschlussa“. Ponovne aretacije narodno-socialističnih demonstrantov, tudi kolovodij, zgovorno pričajo, kako zmotno je bilo tolmačenje avstrijsko-nemškega sporazuma v smislu neodjenljivih nasprotnikov samostojne Avstrije. Da je taka razlaga nedavno sklenjenega sporazuma povsem nedopustna in nadaljenemu razvoju odnošajev med Avstrijo in Nemčijo kvarna, sledi jasno iz v tej zvezi podanih izjav izvrševalcev Dollfusovega testameta zveznega kanclerja Schuschnigga in generalnega sekretarja domovinske fronte Zernatta.

V pogledu nadaljne notranje avstrijske politike je morda najznačilnejši govor našega kanclerja na kongresu mednarodne akademske organizacije „Pax Romana“, ki se je pred dnevi vršil v Celovcu, v katerem je označil svoje stališče do vprašanja narodnega socializma v Avstriji s temile besedami: „Naša absolutna dolžnost je, da skrbimo z vsemi sredstvi in do skrajnosti ter v vseh okoliščinah za ohranitev naše svobodne Avstrije. Marsikaj se lahko še pripeti, da bi se mogli po resnično dolgotrajnih naporih in bojih izneveriti našim smernicam, tega naj se nihče ne boji. Smatram za potrebno in primerno, da govorim jasno, odkrito in nedvoumno. Vprašanje, ki zadeva nemški prostor, seveda tudi našo avstrijsko domovino, vprašanje narodnega socializma, v kolikor tiče avstrijskih državljanov v notranjosti avstrijskih mej je čisto avstrijska zadeva in prav nič drugega. To je obenem smisel sporazuma. Dalje v razumevanju in vživetju, ki smo ga pri polni zavesti naše odgovornosti pokazali, nemoremo. Zloraba te sprave bi se morala naravno maščevati. Jaz ne govorim o svetovnonazornem delu, v tej zvezi me kot odgovornega nositelja avstrijske politike vodi samo ena misel: Ali je skupina, politična orientacija narodnega socializma k misli Avstrije pozitivno usmerjena, k misli samostojne, svobodne Avstrije, kot jo je gledal in hotel Dollfuss, ali ne? Ker ni, je kompromis v tem oziru izključen.

Gledanju nemških po vsej priliki iz Avstrije priseljenih krogov, ki imajo vsaj deloma še vedno svoje nazore in namene glede preureditve Avstrije in ki so mnenja, „da bo v Avstriji zmagala manjšina, ki ima močnejšo vero, širšo svetovno nazorno podlago in krvnosorodno stališče ter brezpogojno ostopost borbe in ki vidi svoj cilj v dosegu narodno-socialistične podobe sveta“ je kancler Schuschnigg zoperstavil svoje na temeljih krščanstva slonečo stališče. Dejal se:

„Zmagala bo tukaj večina, ki ima močno vero, širšo svetovno-nazorno podlago in krvnosorodno stališče ter brezpogojno ostopost borbe, vse to je pravilno, toda zmagal bo tisti, ki vidi svoj cilj v dosegu krščanske podobe sveta.

Značilna za razvoj avstrijske notranje politike so nadalje ponovne izjave Guida Zernatto, generalnega tajnika domovinske fronte. Po njih sporazum od 11. julija na našo državo ne bo imel nobenih važnih notranje političnih posledic in avstrijska vlada ostane slejkoprej zvesta Dollfusovemu programu. Nasprotno bo domovinska fronta borbo proti nasprotnikom svobodne Avstrije s otvoritvijo vse splošne ofenzive poostri.

Sprava od 11. julija ima potemtakem za posledico bistvene spremembe samo v zunanji politiki obeh držav. Sporazum pomeni sklenitev mira in vsopostavitve normalnih odnošajev med Avstrijo in Nemčijo. To dejstvo je največjega gospodarskega pomena za obe deželi. Našim poljedelskim produktom, našemu lesu in naši živini se bodo zopet vrata na nemška tržišča na široko odprla in izdelki nemške industrije bodo našli v po večini agrarni Avstriji novih odjemalcev. Sporazum bo nadalje brezdvomno omogočil močan dotok nemških turistov in letoviščarjev v naše na tujski promet navezane kraje. Po vsem tem je sporazum važen prispevek k konsolidaciji in pomiritvi razdrapanih evropskih razmer.

Državni udar na Grškom.

V noči od torca na sredo minulega tedna je grška vlada z razpustom parlamenta, z začasno ukinitvijo ustave in s proglasom obsednega stanja uvedla diktaturo. Malo katera država v Evropi ima v svoji povojni zgodovini beležiti toliko notranje političnih sprememb kakor Grčija. Nedavno so Grki spremenili republiko v kraljevino, sedaj pa so demokratično vlado čež noč zamenjali z diktatorsko.

Sedanje izjemno stanje so po trdive vlade povzročili komunisti, ki so v vsej naglici pripravljali revolucijo. Vlada je dognala, da bi se morali komunisti v jutru 5. t. m. zbrati v velikih množicah na glavnih atenskih trgih, kjer naj bi se vršila zborovanja ljudskih množic. Nato bi se morale začeti demonstracije z napadi na trgovine. Geslo je bilo, naj delavstvo nastopi proti policiji z orožjem. Po komunističnem načrtu bi se moral nato izvršiti napad na razna ministrstva, zakar so bili določeni posebni napadalni oddelki.

Grška vlada izjavlja, da ni mogla rednim potom preprečiti komunističnega rovarjenja in da si je pomagala z oboroženo silo, da prepreči ko-

munistični puč. Zopetna ukinitvev obsednega stanja je odvisna od poteka in konca borbe s komunisti, kateri so razglasili po celi Grčiji generalno stavko. Vlada je v svojem posebnem komuniqueju povdarila, da se kralj strinja s temi odredbami vlade, ker je prepričan, da bo samo diktatorski režim kos komunističnim revolucionarjem.

Grška vojska je zasedla vse važnejše postojanke v deželi in je budno na straži. Zaenkrat vlada na Grškem mir in vsa oblast se nahaja v rokah diktatorja Metaxasa.

V skrajno napetem političnem položaju se nahaja tudi sosedna država Grčije Bolgarija. Tam se vrši ostra borba med demokratsko usmerjenimi strujami, katere zahtevajo takošjen razpis volitev, in nacionalisti pod vodstvom Cankova. Sedanja Kioseivanova vlada si mnogo prizadeva, da bi po možnosti vsem ugodila in stem nasprotstva ublažila, poznavalci bolgarskih notranje političnih razmer pa napovedujejo skorajšni padec sedajne vlade in uvedbo diktature tudi v Bolgariji.

Položaj v Abesiniji postaja za Italijane vedno bolj nevaren, tako vsaj vedo povedati angleški poročevalci. Razni abesinski Rasi se zopet pojavljajo in so med drugim baje obkolili že Adis Abebo. Da boji v Abesiniji še niso končani, dokazujejo tudi stalni transporti ranjenih italijanskih vojakov v domovino. Vsekakor je položaj radi nasprotujočih si poročil trenutno nejasen. Po poročilih iz abesinskih virov se je razvila v bližini Desija med Abesinci in Italijani ljuta borba, v kateri so Abesinci večkrat potisnili italijanske kolone nazaj in jim prizadali velike izgube. Angleško časopisje pa poroča natančno o napadih, ki so jih Abesincinci izvedli dne 28. in 29. julija na Adis Abebo od treh strani. Italijanska poročila vse te vesti odločno preklicujejo in povdarjajo, da so razmere v Abesiniji povsem normalne. Politična in vojaška organizacija Italije se v zasedenem abesinskem ozemlju razvija po določenih načrtih. Italijanski listi obdolžujejo angleško časopisje in mu očitajo, da preračunano in škodoželjno prinaša izmišljena poročila iz Abesinije.

Na španskih frontah se boji nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo in dasi je razvoj položaja v Španiji trenutno še jako zamotan, izgleda vendar, da uporniki pod vrhovnim poveljstvom generala Franco pridobivajo polagoma in stalno na terenu. Medtem ko zbira general Franco svojo afrikanško armado na jugu, ogroža general Mola glavno mesto Madrid iz severa. Na drugi strani je treba ugotoviti, da v vladnem taboru ni prave edinosti. Preko centralne vlade v Madridu, katera se je iz varnostnih razlogov umaknila v Valencio ob morju, skuša uveljaviti svoje skrajne levičar-

ske načrte vlada v Barceloni. Dogodki v Španiji so vznemirili vso evropsko javnost in oči vseh evropskih vlad z največjo pozornostjo zasledujejo dogodke, ki v zvezi s španskimi nemiri utegnejo odločilno vplivati na borbo med fašističnim oziroma nekomunističnim in komunističnim taborom v Evropi. Na zunaj sicer izjavljajo vse države popolno nevtralnost in so proti vsakemu vmešavanju v notranje politične zadeve Španije, za kulisami pa Rusija in Francija očitno podpirata Špansko vlado, medtem ko stojita Italija in Nemčija iz razumljivih razlogov na strani upornikov.

Komunisti strašijo tudi v Belgiji. Vodja belgijskih rexistov Degrelle napoveduje v nekem članku, da bodo belgijski komunisti v kratkem povzročili nered. To je znano tudi notranjemu ministru, ki pa je izgubil glavo. Zato se je treba pripraviti na vse. Marksistična pobuna v Belgiji bi pomenila dejansko vojno kar je cilj Moskve. Belgiji pripada po načrtu Moskve vloga trdnjave, s katero naj boljševiška propaganda zopet uvede v Nemčiji nered.

Visoki gostje. Angleški kralj Edvard je prispel 9. t. m. v strogem inkognito v Solnograd, kjer se je mudil približno dve uri. Na kraljevo željo v Avstriji ni bilo nobenega oficialnega pozdrava, vendar je pri ogledovanju mesta bil na več krajih spoznan in prisrčno pozdravljen. Kralj se je nato odpeljal preko Koroške v Jugoslavijo, kjer si je v spremstvu regenta Pavla ogledal Gorrenjsko in Ljubljano, od tam pa je odpotoval na letovanje v Dalmacijo.

V spremstvu visokih italijanskih diplomatov je v nedeljo posetil Solnograd tudi prestolonaslednik Umberto, odkoder je napravil izlet na Visoki Klek.

Pomiloščen in zopet aretiran. Veleposestnik David Rössler iz Št. Donata je bil radi udeležbe pri julijskem puču 1934 obsejen na štiriletno težko ječo. Nedavno proglašena amnestija mu je vrnila svobodo. Iz ječe se je podal Rössler najprej v Celovec, kjer je v družbi somišljenikov praznoval svojo osvoboditev. Iz Celovca se je odpeljal z avtomobilom domov. Grede pa se je ustavil še v neki gostilni, v kateri je na steni visela Dollfussova slika. Leta slika je Rösslerja tako razburila, da je pričel vseprek zmirjati, predvsem si je privoščil z najgršimi izrazi umorjenega kanclerja in sedanjo vladu. Svoje izpade je Rössler plačal s takojšno ponovno aretacijo.

Nabori v Avstriji so se končali 6. julija. Za vojaško službo je bilo potrjenih 80 procentov vseh nabornikov. Potrjenim nabornikom bodo dostavljene po pošti sredi mesca septembra karte, iz katerih bo razvidno, kje se naj javijo in kakšni četi bodo kot rekruti dodeljeni. Kakor znano, je za vpoklic k vojakom določen prvi oktober 1936.

Nemške igre v slovenskih krajih

Vedno bolj pogosto se dogajajo slučajji, da se uprizarjajo nemške igre, nemški igrokazi v slovenskih krajih. Kaj bi bilo reči na to?

Bog je ustvaril razne narode. Različnost narodov in jezikov je torej utemeljena v volji božji. Zato ima vsak narod pravico, in sicer od Boga dano neodvzemljivo pravico, da živi, da se ohrani in da se razvija na podlagi svoje narodne posebnosti. Te pravice narodu tudi država ne sme in ne more vzeti. Nasprotno, država mora to naravno pravico narodovo spoštovati, varovati in po potrebi tudi braniti. Kajti cilj in namen države je, da pospešuje blagor državljanov. Zakon narave pa je, da vsaka stvar dosega svoj cilj in namen na svoj poseben način. Na primer: vsak kmetovalec ve, da je treba streči vsaki vrsti žita na svoj poseben način. Podobno je z živalmi. Nihče ne oskrbuje, krmi in neguje različne vrste živali vse po enem kopitu in načinu.

Tudi narodi se razvijajo in dosegajo svoj blagor vsak na svoj poseben način. In kakor že rečeno, to ni proti namenom države, marveč prav to je namen in cilj države, da skrbi, da narodi dosegajo svoj blagor. Pravim: narodi,

ker je vsak človek pripadnik kakega naroda. Namen in zato tudi dolžnost države je, da skrbi, da se vsak narod in vsi pripadniki narodovi razvijajo na svoj poseben način. To je naravna pravica vsakega naroda. Neodvzemljiva naravna pravica. Država torej narodov ne ubija in jih ne sme ubijati.

K naravnim pravicam narodov spada svoboden kulturni razvoj. Na Koroškem so pred plebiscitom v deželni zbor v Št. Vidu slovesno sklenili in obljubili, da puščajo Slovincem svoboden kulturni razvoj, če pripade slovensko ozemlje Avstriji. Te obljube Slovincem so Nemci večkrat ponovili.

V smislu naravnega prava in v smislu nemških obljub imajo torej Slovenci na Koroškem pravico do svobodnega kulturnega razvoja. Sem spada tudi pravica, da prirejajo slovenske igre in predstave. Popolnoma v redu in naravno je torej, da Slovenci na Koroškem prirejajo slovenske igre in predstave. Ravno tako, kakor Nemci v slovenskih in durgih nenemških državah prirejajo nemške igre.

Mnogo se govori danes o domovinski vzgoji. K domovini pa ne spada samo zemlja, na kateri smo rojeni in na kateri bivamo, marveč k domovini spada tudi vse, kar je zvezano s to zemljo, zlasti tudi ljudska govornica, ljudske šege, ljudska pesem.

K domovinski vzgoji spada torej tudi, da negujemo, gojimo, cenimo in spoštujemo našo narodno govornico, naše narodne šege, našo narodno pesem.

Kakšna domovinska vzgoja bi bila to, ki bi narodno govornico, narodne šege in narodno pesem zastavljala, prezirala in ubijala, namesto da bi jo gojila, cenila in negovala!

V smislu domovinske ljubezni je torej, da Slovenci spoštujemo svoj jezik, svojo pesem in svoje šege in navade.

Tudi je etična ali npravstvena dolžnost vsakega naroda, da ohrani zvestobo svoji narodnosti in svoji narodni govornici, po kateri se narodnost v prvi vrsti kaže in očituje. Naravno, nemoralno in neznačajno je izneveriti se svoji narodnosti in svoji narodni govornici. Škof Slomšek je rekel: Sveta vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do prave krščanske izobrazbe. Isti Slomšek je rekel: Slovenec, ki se izneveri svoji slovenski narodnosti in svoji slovenski govornici, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah potepta.

Zato velja: Korošci! Spoštujte svoj slovenski jezik tudi pri igrah!

DOMAČE NOVICE

Dollfuss v zasebnem življenju.

Dne 25. julija je minulo dve leti, odkar je bil umorjen naš kancler dr. Engelbert Dollfuss. Razni listi so obširno poročali o rajnem kanclerju. Neki Dollfussov intimen prijatelj je objavil o Dollfussovem zasebnem življenju med drugim sledeče zanimivosti:

Dollfuss je posvetil največji del svojega prostega časa življenju v krogu domačih, šele, ko je postal kancler, je bila družina nekoliko prikrajšana. Delo se je kupičilo nad delom. In vendar je izkoristil vsak prost trenutek, da se je malo poigraval s svojimi otroci, da se je malo pošalil z Rudimanom ali Evico. Okolica tega vedrega človeka pa je živela v stalnem strahu, se je bala za njegovo življenje. Pogosto so prišla od političnih nasprotnikov grozilna pisma. Največ jih je šlo v papirni koš. Tapatam mu je pa le katero prišlo v roke. Vedno ga je brezskrbno položil na stran. Dal je preveč na dostojnost ljudi, kakor da bi se zbudila v njem le sled skrbi ali pomisleka.

Potem je bil v parlamentu izvršen prvi atentat. Bil je ves iz sebe in človeško tega ni mogel razumeti, je imel to za dejanje prenapeteža in je odpustil takoj. Na stotine in tisoče prisrčnih voščil in čestitk je prišlo od vseh strani. V sobah so se kopičile cvetlice, ki so jih pošiljali revni in bogati, bilo jih je toliko, da ni bilo mogoče vseh obdržati doma.

Vkljbu onemu grenko-hudobnemu opominu je ostal kancler še nadalje brezskrben in nič hudega sluteč, tako kakor je v življenju vedno bil. Njegova bit se ni spremenila niti najmanj. Tako kakor poprej v Kmečki zbornici, je ostal do svoje zadnjega dne proti vsakemu posamezniku poln največjega zaupanja in največje prijaznosti. Če je srečal prejšnjega podrejenega, in najsij je bil tudi najzadnji, in je ta z vljudnim pozdravom hotel iti mimo njega, mu je gotovo zastavil pot, mu je dal roko in je vprašal, kako gre in kaj dela družina. Za zasebnega človeka je imel vedno, tudi pri najtežji preobremenjenosti, par trenutkov časa.

Od atentata so ga vendarle stalno spremljali tudi trije tajni policisti. Tega ni imel rad in bi jim vedno najrajši ušel. In če mu je kdo kaj rekel o desperadih, je smehljaje odklonil. Krvavi opomin ni nič izdal. „Nič se mi ne bo zgodilo; saj tudi jaz nikomur nič ne storim,“ to je bila stalna pomirjevalna formula za njegovo najbližjo okolico, ki je vendarle tupatam izrazila bojazen.

— Nikamor ne grem odtod. Popoldneva počakam. Takrat pride mimo logar. Povem mu novico, da bo zijal. Ugrizlo ga bo v srce, jaz se bom pa smejal. Haha! Po gozdu ga ne grem iskat, ker ima puško in me lahko ustrelji. Jezen je name, ker imam rad Cilko. Čakaj, danes te ugriznem naravnost v srce. To bo sladko zame. Haha! Že dolgo sem čakal te prilike.

Norec se je smejal, da se mu je tresla razmršena brada in mu je padel na tla široki, preluknjani klobuk. Radovedno je gledal gospodarja velik, siv maček, edina žival, ki jo je redil Gropa v svoji koči.

„Mucek, mucek!“ je klical norec.

Maček je prihitel k njemu in se mu jel dobri-kati; sedel mu je v naročaj. Norec ga je gladil in se pogovarjal z njim.

„Ali si kaj jedel danes, revček? Seveda si, kajne.“

Maček ga je gledal, in Gropa je razumel njegov nemi odgovor. Potem se je zamislil — Ta muc, ta je moj edini prijatelj na svetu. Zato me nikdar ne zapusti. Skupaj živiva, skupaj tudi umreva. E, umreva še ne, saj nama je prijetno tu gori v samoti. Tako lepo sem stesal kočjo, jo pokril in zamazal. Celo poletje sem delal. Vse je zijalo in se smejalo norcu Gropi. Pa sem le dodelal. In za koga sem se trudil? Za Cilko. Lep dom sem ji hotel postaviti, da bi živela v njem kot kraljica. Toda zastonj sem vihtel tesačo, zastonj sem žagal, zastonj vozil ilovico in zakopal sleherno luknjo. Ne mara me, ker sem grd in ubog. Nihče me ne mara — le ta muc me ima rad, ker sem ga rešil smrti in gladi. „Iz pasti sem te vzela, kaj ne, mucek, kjer si mijavkal, ujet na zadnji nogi. Prinesel sem te domov in ti izlečil rane s polhovo mastjo. Od tedaj sva prijatelja, kajne?“

PODLISTEK

Dr. Ivo Česnik:

Črnošolec.

(4. nadaljevanje.)

V prvi pomladi je začel prihajati k nam Robert. Kmalu mi je bilo jasno, zakaj. Oče mi je razodel njegove želje: Logar Robert te ima rad. Fant je razumen zna več kot vsi snubci iz doline, in po rajnem je precej podedoval. Jaz bi ne imel nič zoper takega zeta. Štefana si izbij iz glave! Odšel je in se ne vrne. Saj veš, da sem bil zadovoljen tudi z njim — toda sedaj je tako. — Vidiš, in jaz sem se vdala v očetovo voljo, ker ljubim očeta in sem ga še vedno ubogala.“

„In kaj zdaj?“

„Zakaj si bil odšel, Štefan! Kaj zdaj? — Vprašaj očeta!“

„Cilka, povej, ali me še ljubiš? Ko mi odgovoriš na to vprašanje, pojdem k očetu.“

Tedaj mu je pogledala v žalostne oči in po licu so ji pritekale solze. Štefan jih je videl in razumel njih pomen. Podal ji je roko in ona je naglas zajokala.

„Ali naj grem k očetu, Cilka?“

„Pojdi in povej mu vse!“

Tam pri stopah ga je dobil in spoštljivo pozdravil. Mlakar mu je stisnil desnico in se pošalil:

„To je lepo, da se me še spomniš. Povej, Štefan, ali si prišel mene pozdravit? Zdi se mi, da tiči za drugim grmom zajec.“

„Vse vam je znano, oče Mlakar. Dobro veste, zakaj sem odšel iz samote.“

Pripovedoval mu je zgodbo zadnje jeseni, zime in pomladi, pripovedoval o pomenku s Cilko.

„Kaj misliš sedaj, Štefan?“

„Ne vem, vse je odvisno od drugih ljudi.“

„Kake to? Saj si vendar sam svoje sreče kovav, sam moraš odločevati.“

„Oče Mlakar, to je ravno, da ne odločim sam, odkar sem se rodil. Oče in mati sta rekla: Pojdi past! — in sem pasel krave. Oče je rekel: V šole te dam! — in sem šel. Mati je rekla: V semenišče pojdeš! — in sem se zaprl v samoto.“

„No, in kaj zdaj?“

„Moja usoda je v vaših rokah, oče Mlakar. Če mi odredite Cilkin roko, potem z Bogom, domača vas. Pojdem kamorkoli. In če mi je ne odredete, sem najsrečnejši človek na svetu.“

„Fant, to je sitna stvar. Ravnotako kakor jo imaš ti rad, jo ima rad tudi Robert. Nisem mu še docela obljubil njene roke, tudi ona se mu ni zavezala, a logar bo norel žalosti.“

„Tudi jaz, oče.“

„Naj odloči Cilka, kdo bo gospodar na Mlakarjevini! Na ljudske čenče ne dam nič. Vem, da bi bila s teboj srečna.“

„Cilka hoče, da odločite vi!“

Mlakarju se je smejalo srce ob hčerini dobroti in ljubezni. Peljal je Štefana v kuhinjo in si zadovoljno gladil brado.

Nagajivo solnce je čez hip gledalo troje srečnih ljudi: očeta, ki je trepetal z očmi, ko je sklepal hčerino in Štefanovo roko, in Cilko in Štefana, ki sta v blaženem veselju in hvaležnosti zrla na Mlakarja.

Pol ure od vasi je stala norčeva hiša. Ob gozdu je stala, lesena in ubožna, in se ozirala v dolino. Pred kratkim je naslonil Gropa na izprane zidove tramov in plohov, pokril streho in zadelal luknje z ilovico. Samotaril je v njej cele zime in preganjal dolgčas s pletenjem košev in brezovih metel in z žvižganjem na piščal.

Tisti dan je sedel brez dela pred kočjo in se grel na solncu.

V resnici resne skrbi si je delal samo zaradi obeh svojih otrok, da se samo tema za božjo voljo nič ne pripeti! Kako se je varal v svojem brezmejnem zaupanju v dostojnost ljudi, kaže tragični konec.

Hodiše (Tujski promet). Južna stran Vrbskega jezera zelo čuti pomanjkanje poletnih gostov, a Hodiško jezero kar mrgoli — mladine. Med odraslimi gosti srečavamo jako veliko znancev iz prejšnjih let, kar kaže, da jim ugaja mir, ki vlada okoli našega jezera. Vsaj se govori, da južno obrežje ob Vrbskem jezeru nima boljšega obiska, ker zadnja leta tam ni bilo miru. Posebno sliko dajejo Hodiškemu jezeru številni tabori mladine, judovske in nejudovske. Nič manj ko deset različnih skupin tabori v naši okolici na prostem v šotorih, deloma pa tudi pri kmetih.

Blato pri Pliberku. (Razno.) Starodavna tovarna žganja pri Štefanu ali Eberweinu na Blatu se bo letos preselila. Naprava je zastarela in njen lastnik Metnitz namerava urediti novo na svojem domu v Pliberku. Stem bo marsikateri Blačan prikrajšan za delo. Stem izpade tudi občini Blato delež na davku od špirita. Kontingent tovarne je znašal 600—700 hl na leto, z združitvijo grofa Turnovega in Metničevega posestva pa upa doseči lastnik precej višji kontingent. — Z žetvijo smo letos samo srednje zadovoljni. Sena in detelje je dovolj, enako tudi slame. Malo pa zrnja, radi česar bodo morali naši kmetje krušno žito dokupovati, upanje imamo še na ajdo in krompir, kateri pojde menda letos v Abesinijo. Gobe, katere so prejšnja leta dale mnogo dohodkov, letos ne vspevajo in tudi nimajo prave cene. Pač pa gredo v denar borovnice, katere izvažajo tvrdka Kreut iz Pliberka na Holandsko. Odpošlje jih dnevno tisoč kil. Plačuje jih pa po 25 g. Kruh za revne ljudi! Kdor pridno nabira, pridela dnevno 3—4 šilingov. Enako se prisluži pri „ta rdečih črnica“ ali brusnicah. V gozdovih so zakopani zakladi! In še bi rad pripomnil: Če se izplača borovnice pošiljati na Holandsko, kjer stane kg 50 grošev, in tam iz njih delati vino in sok, bi se toliko bolj izplačalo proizvajati oba produkta doma in razpošiljati gotovo robo. — Ceno živini so rajhovci po svojih nakupih dvignili za 20—30 grošev. Ugodno je vplivalo na ceno tudi nakup živine za „Winterhilfe“ in „Bundeswurst“.

Radiše. Počitniška akcija domovinske fronte je poslala v našo župnijo na letovanje trideset otrok iz Solnograda. Otroci izhajajo iz revnih družin in so razdeljeni po kmetih, kjer plačalo za preskrbo en šiling dnevno. Deca je pridna in veselo razporežena, zato upamo, da bo odšla v domovino z najlepšimi vtisi na počitnice v Radišah.

Norec se je igral z mačkom, ga božal, tekal z njim okrog kočice celo dopoldne in čakal Roberta. Pričakal ga je. S puško na rami, rdečih, veselih lic, močan in širokopleč je prihitel po stezi v zelenih nogavicah in z žebliji nabitih čevljev iz svoje kočice, odaljene morda četrte ure od Grogove bajte, in hotel po opravih na drugo stran gozda.

„Groga, kaj uganjaš burke z mačkom!“

Groga se je skrtil za vogal svoje kočice in kupal izza njega.

„Tebe sem čakal, logar. Novico imam zate. Štefan je ušel iz črne šole. Veš, zakaj? Zaradi Cilke. Njegova bo, in ne tvoja.“

„Molči in ne draži me!“

„Haha, ali ti ni všeč?“

„Ali je res? Ali se je res vrnil?“

„O, kajpa! Če ne verjameš, pa pojdi vprašat Cilko, ki raditega joka že celo dopoldne.“

„Če lažeš, Groga, pazi!“

Zapretel mu je in odšel.

Pod njegovimi trdnimi stopinjami se je valilo drobno kamenje, grmovje je šumelo na desno in levo, vejice zelenih gabrov in lesk so mu bile po obrazu, ko je drvil nizdol.

Ves v solncu je stal mlin med drevjem. Po travniku so se pasle kure, med njimi je ponosno stopal petelin in zdajzdaž zapel. Pred čebelnjakom je bilo vse živo. Čebele so se vsipale na pašo in letale domov s strdjo in rumenim praškom, gnetle se na prednicah in ozkih ustih ter padale na tla in lazile po travnatih bilkah, dokler se niso iznova dvignile v zrak. V mlinu so šklepetali pajkličji in se vrteli težki kamni, koruzna in pšenična moka se je sula na prostorne mendege, stope so klopotale v taktu, ječmen je v strahu polzel izpod njih in se čistil od plev.

(Dalje sledi.)

Pečnica pri Baškem jezeru. Lep oltarni prt je prinesla v našo farno cerkev sv. Martina gospa Marija Hambruš, vdova po umrlem profesorju v Gracu. Pri nekem padcu si je hudo poškodovala svojo nogo. V bolečinah je obljubila Materi Božji, da bo naredila lep prt za naš Marijin oltar. Tri mesece je vezala in rezala na njem. Ozdravljena ga je prinesla sem.

To in ono. Na poti v Železno Kaplo je vrgel na tla neznan avtomobil dekle Marijo Kapus in jo je teško poškodoval. Kapus je obležala brez pomoči na cesti. — V Avstriji je leta 1935, prejemale 100.753 oseb starostno podporo; skupaj so sprejele nad 59 mil. šilingov. — V naši državi je v rabi nad en milijon koles (beciklov). Koroška je poslala na letošnje nabore 2488 fantov, od teh je bilo 1713 potrjenih za službo z orožjem, 414 brez orožja in le 361 je bilo spoznanih za „untauglich“. — Pretekli petek je udarila strela v hišo posestnice Ane Klemenjak v Področici, hiša in gospodarsko poslopje z vsem inventarjem vred je postala takoj last plamena. — Koroška letovišča so letos srednje dobro obiskana, ob Vrbskem jezeru je največ inozemskih gostov iz Čehoslovaške.

Celovski jesenski velesejem bo slovesno odprt 13. avgusta po zveznem prezidentu Miklasu in bo trajal do 23. avgusta. Velesejske izkaznice, na podlagi katerih imajo obiskovalci celovške razstave pravico do znižane vožnje na železnici, se dobijo pri vseh koroških uradih za promet.

Št. Jakob v Rožu. Slovenska prostovoljna požarna bramba v Št. Jakobu v Rožu priredi 16. t. m. ob 4. uri vrtno veselico v gostilni Janeza Gabriel v Lešah. Dve uri prej pa bodo odlikovani zaslužni člani-jubilanti naše brambe na vrtu g. Zwitterja v Št. Jakobu. Rojaki in prijatelji gasilcev! Izkažite čast možem, ki so pripomogli naši gasilski organizaciji do tako lepega razmaha in prihitite v obilnem številu! Načelstvo.

GOSPODARSKI VESTNIK

Zeleno gnojenje.

Pri napredku v kmetijstvu se je že od najprej začelo reševati vprašanje gnojenja. Največ pažnje in skrbi se je posvetilo in se še posveča gnojenju s hlevskim gnojem in ravnanju z njim, da je njega učinek čim polnejši. Pozneje je prišla na vrsto uporaba umetnih gnojil, ki je učinkovala nekaj let na kmetovalce tako, da so mislili izhajati brez hlevskega gnoja. Toda kmalu so uvideli, da samo gnojenje z umetnimi gnojili ne donaja tistih pridelkov, kakor so jih pričakovali. Tedaj so se spomnili na izkustva starih Rimljanov, ki so pred dva tisoč leti priporočali setev stročnic z namenom, da izboljšajo zemljo. Tako smo dospeli do zelenega gnojenja.

Kaj pa je zeleno gnojenje?

Pod zelenim gnojenjem razumemo setev takih rastlin, ki obogatijo zemljo na dušiku; ko jih pa podorjemo, spravimo z njimi v tla mnogo sprstencin. Take rastline, ki dajo zemlji dušika, so metuljnice, stročnice; te imajo na svojih koreninah naselbine dušičnih bakterij, ki zbirajo dušik iz zraka in ga spreminjajo v organsko snov, ki je v stanu služiti rastlinam s hrano. Sem spadajo fižol, grah, bob, leča, grašica, razne detelje, zlasti pa volčji bob ali lupina.

Kakšne prednosti pa nudi zeleno gnojenje?

Prva in glavna prednost obstoja v tem, da z navedenimi rastlinami obogatimo zemljo z dušikom. Navedene metuljnice črpajo poton na njih naseljenih bakterij dušik iz zraka ter ga spreminjajo v amonijak, solitrno kislino in v druge dušične spojine, ki služijo pozneje tudi drugim rastlinam za hrano. Vsem poljedelcem je dobro znano, da postane zemlja po deteljah, grašici in po drugih metuljnicah bolj rodovitna. To lastnost navedenih rastlin prištevamo k najvažnejšim pogojem za ohranjanje rodovitnosti zemlje.

Druga prednost zelenega gnojenja obstoja v tem, da spravimo v zemljo mnogo organskih snovi, ki tvorijo humus — sprstencino. Ko namreč zatorjemo zelene rastline, se v zemlji tvori iz njih humus, ki je pravi nositelj rodovitnosti. Ta služi za hrano talnim bakterijam, ki ga razkrojijo in pretvarjajo v rastlinsko hrano. Humus pa ohranjuje v zemlji tudi vlago in s tem preprečuje sušo. Nadalje izboljša biološke in fiziološke lastnosti zemlje, jo napravi bolj prhko, rahlo, da jo je lažje obdelati, peščene zemlje pa postanejo bolj zvezne, vlažne in tople. Sploh najboljše lastnosti tal jim da humus, zato je tudi zeleno gnojenje tako važno.

Nadaljna njegova vrednost tiči v zrahljanju zemlje; korenine navedenih metuljnic prodro

namreč v globino, črpajo od tam zlasti vodo, pa tudi hrano; ko pa poginejo in zgnijejo, imajo korenine naslednjih rastlin možnost, da lažje sežejo v spodnje plasti. Pri tem se zemlja rahlja in prezrača.

Te prednosti so velikega pomena za obdelovanje zemlje, za oskrbovanje rastlin in končno za dosego visokih pridelkov.

Kdor nima dovolj hlevskega gnoja, ta naj se posluži zelenega gnojenja, s katerim onega popolnoma nadomesti in s tem izboljša rodovitnost svoje zemlje. L.

Letina v Avstriji je letos v splošnem mnogo obetala. Danes pa je že ugotovljeno, da bo žitni pridelok pri nas izdatno manjši kot so pričakovali. Ponekod je klasje brez zrna in niti semena za setev ne bodo pridelali. Sadije je trpelo radi deževnega vremena in raznovrstnih škodljivcev, vendar računajo v splošnem s srednje dobrim sadnim pridelkom. Izredno lepo pa se letos razvija grozdje v vinogradih Nižje Avstrije in Gradiščanskega, kjer v slučaju lepega vremena upajo na prav dobro vinsko trgatve.

Dve novi tovarni za sladkor dobimo v Avstriji. V Avstriji imamo danes sedem sladkornih tovarnen, sedaj pa nameravajo nižje avstrijski kmetje graditi še eno in ker gojijo enako željo tudi štajerski kmetje, ki hočejo imeti svojo lastno tovarno za sladkor, bodemo razpolagali z devetimi tovrstnimi fabrikami.

Razvoj konzumiranja piva. Po do danes objavljenih številkah bode količina konzumiranega piva v tekočem letu znatno manjša kot lansko leto. Posebno značilna je ta ugotovitev za mesec junij, v katerem se je popilo za 50 procentov manj piva kot lani. Nekoliko več piva smo konzumirali julija mesca, vendar je v primeri z lanskim letom tudi v tem času nazadovanje očitno in znaša 28 procentov.

Letošnji jesenski velesejem v Ljubljani bo trajal od 1. do 13. septembra. Poleg industrijske in obrtne razstave bo v okvirju jesenskega velesejma tudi razstava jugoslovanskega lesa in njegovih izdelkov. Na razstavi bo tudi živalski vrt divjadi domačih gozдов. Obsežne priprave se dalje vrše za veliko cvetlično in zelenjadno razstavo, ki bo zavzemala ogromen razstavni paviljon in obširne prostore pred njim. Prav tako bo velesejem obsegal razstavo malih živali, razstavo male obrti in živilsko razstavo.

Celovski trg. Živina: plemenske krave 0.80—1.-, klavne krave 0.50—0.65, pitani in plemenski prašiči 1.40—1.60, 2.—2.20 S za kg žive teže. — Žito: pšenica 38—40, rž 26—28, ječmen 22—24, oves 27—28, ajda 27—29, koroza 24—28 g za kg. Sladko seno 7—8, kisle 5, slama 4 S za meterski stot. Ostalo: grah 0.80—1.-, leča 0.80—1.-, fižol 0.30—0.40, krompir 0.40—0.60, kapus 0.30—0.40, goveja mast 3.20—3.80, sirovo maslo 3.20—4.40, prekajena slanina 3.20—5.20, sirova slanina 2.40—2.80, svinjska mast 2.60—2.80, skuta 1.-, smetana 2.40—4.-, jajca 0.12—0.13, piščanci 2.—3.-, race 3.—3.20; drva, 30 cm, mehka 3.—4.-, trda 4.—5.- S.

Zadružna pisarna javlja:

Gospodarji, poslužujte se naprave, ki vam hoče biti v pomoč. Prijavljajte blago, ki ga imate na prodaj ali ga kupujete, pisarni v Celovcu, da posreduje za vas! Eventualno prodajo nato redno javljajte, da ne bo pomot!

Na prodaj so:

Plemenski biki,
plemni voli,
molzne krave,
konji,
apno i. dr.

Zamenja se:

vol za konja,
žaga-venecijanarca z vso opremo za konja, vsakovrstni tudi stoječi les, žito in drugo.

Kupi se:

več sto kil rži,
klavna živina,
tri mlade ovce in en mlad oven jezerske pasme.

Zadružna pisarna v Celovcu,
Viktringerring 26.

ŽENSKI VESTNIK

Konzerviranje zelenjadi v gospodinjstvu

Kakor sadje, tako se da konservirati — v trpežni obliki predelati — tudi skoro vsako zelenjad, razen solate in nekaterih drugih rastlin. Pri nas poznamo samo konzervirano zelje in repo — v obliki kislega zelja in kisle repe. Na podoben in še na razne druge načine je pa mogoče ohraniti še marsikatero drugo zelenjad, ki bi prav prišla pozimi, ko tako manjka prikuh, poleti je je te robe povsod v izobilju.

Zelenjad v kislu. V kis (jesih) vlagamo navadno kumare, fižol in gobe. To zelenjad vlagamo navadno v velike steklenice s širokim vratom.

Kisle kumare. Drobne (5 do 10 cm dolge) sve, že, zelene plodove operemo in namakamo kakih 10 ur v čisti vodi. Nato jih obrišemo in vložimo prav na tesno v steklenice. Med plodove vlagamo lavorovo listje, cel poper, stroke paprike, koper, šalote in liste od višenj. Na vrh denemo nekoliko hrena, razrezanega na tanke krožke. Nekateri privedajo tudi gročično seme, zavezano v krpici. Napolnjene steklenice zalijemo s prekuhanim, močnim vinskim kisom, ki mu pridemo na vsak liter 2 žlici soli. Preden kis vlijemo na kumare, ga moramo popolnoma ohladiti. Steklenice zavezemo z mehurjem ali pergamentnim papirjem.

Kisle gobe. Majhne, sveže, popolnoma čvrste jurčke otrebimo, operemo v mrzli vodi in kuhamo 5 do 8 minut v slani vodi. Potem jih stresemo na rešeto, da se odcede. Nato jih denemo v vrel kis, ki mu dodamo nekoliko muškarnega cvetja, velega popra in kopra. Ko gobe v kislu dobro zavro, jih nekoliko ohladimo in potem denemo s kisom in dišavami vred v steklenice, ki jim zalijemo površino z oljem in jih zavezemo s pergamentnim papirjem.

Zelenjad v slanici (slani vodi).

Za ta način konzerviranja so posebne sposobne kumare in fižol v stročju.

Za vlaganje kumar si pripravimo primerne posode (sodčke, deže velike steklenice), in zelenje, kakor višnjevo listje, ročice od vinske trte in koprovih kobulk. Posode je treba skrbno očistiti, prav tako zelenje operemo. Stano vodo — slanico — si pripravimo na tan način, da razstopimo na vsak liter vode 5 dkg soli. Razstopino prekuhamo in ohladimo. Ko je tako vse pripravljeno, ravnamo takole: Na dno posode nadevamo precejšnjo plast prej naštetega zelenja, na to plast kumar, drobnih, zelenih, ki so se že prej namakale v mrzli vodi čez noč. Na kumare pride zelenje, potem zopet kumare in tako dalje do vrha. Zadnja plast je zopet zelenje. Končno zalijemo napolnjeno posodo s pripravljeno slanico, jo pokrijemo s pokrovom in jo postavimo v razmerno toplem prostor, kjer kumare kipe in se skisajo. V treh, štirih tednih so godne. Dobro je, ako položimo na vrh gorenje plasti zelenja snazen pokrov, ki ga obtežimo s kamnjem. Ako zmanjkuje na kumare vode, moramo doliti slanice.

Tako vložene kumare rade zvodene, ako jih dolgo hranimo. Zvodenenje preprečimo s tem, da dodamo slanici na vsak liter pol do 1 dkg tanina. Tudi na drobno zrezan hren na površju zelo dobro deluje proti kvarjenju.

Slab zrak v sobi. Da preženeš slab zrak iz sobe, odpri okna vsaj za eno uro navzkriž. (Poleti lahko tudi za ves dan, a pozimi zadostuje četrta ure, to pa večkrat čez dan). Razbeli lopatico za pepel ali pa deni na lopatico razgrete žerjavice in na žerjavico natresi stolčenih brinjevih jagod ali pa vršičke smreke (tudi suhi pomarančni olupki so dobri) in nesi lopatico parkrat po sobi. Prijeten vonj se razvije po sobi in odstrani neprijeten duh po vlagi. Če tako pokadiš vsak dan, se ta sveži vonj vleže v opravo in stene. Seveda brez zračenja ne odpraviš slabega zraka iz sobe.

Kadar pereš nogavice, dodaj zadnji vodi, v kateri jih izpiráš, malo soli, in nogavice bodo spet kakor nove, odnosno ne bodo izgubile nič na barvi.

Sol — strup za kuretino. Marsikateri mlajši gospodinja morda ni znano, da je sol hud strup za kuretino. Pet gramov soli že lahko v kratkem umori odraslo kuro. Zato je treba pri pokladanju

ostankov človeške hrane paziti, če niso preslani. Posebno nevarno je pokladati kuretini ribjo in mesno moko, ker ste navadno zelo slani. Sol učinkuje na ta način, da odtegne tkanini obilo vode, draži sluznice v želodcu in črevah ter vpliva na živčevje kot strup. S soljo zastrupljene živali so nenavadno žejne, dobijo drisko, težko dihamo, se opotekajo, večkrat tudi ohrome in končno poginejo, včasih že par ur potem, ko so zaužile preobilo soljeno hrano. Pogina jih obvarujemo, ako jim izperemo krof, kar bi mogel izvršiti pa le živinozdravnik. Dalje priporočajo krepčilo za srce, kakor črno kavo, vino, salmijakovec, vse to na vodi. Tudi olje se je dobro obneslo.

Krtača za ribanje postane sčasoma mehka. Da jo spet strdiš, jo po vsaki uporabi položi čez noč v mlečno vodo (polovico mleka, polovico vode). Drugi dan krtačo otresi in posuši. Tudi zobne krtačice ali krtačo za obleko, če je premehkla, namakaj v mleku in vodi, samo jih potem izpeti še v čisti vodi in posuši.

ZANIMIVOSTI

Slabokrvnost je ena najpogostejših raznih bolezni v krvi. Kot vzrok slabokrvnosti pride enkratna večja izguba krvi ali pa dalje trajajoča bolezen v poštev. Človeška kri sestoji v glavnem iz rdečih in belih krvnih teles. Pri slabokrvnih prevladujejo bela krvna telesa, rdečih pa primanjkuje. Za diagnozo slabokrvnosti je potrebna preiskava krvi. Bledi ljudje navadno niso zato bledi, ker so slabokrvni, ampak radi tega, ker njih koža ni dosti prosojna. Pač pa so blede ustnice skoro vedno viden znak slabokrvnosti. Zdravljenje slabokrvnih se vrši na različne načine. Pri veliki izgubi krvi se priporoča prenos krvi od zdravega človeka, kar pa je seveda le v bolnici mogoče. Drugim primanjkuje zopet železa in solne kisline v krvi in tem je potrebna navedene snovi vsebujoča hrana. Zdravniki priporočajo slabokrvnim zlasti vsakovrstna jetra.

Davek na mačke. Občinski možje mesta Inost na Tirolskem so nedavno sklenili davek na mačke. Za vsako mačko bo po tem sklepu treba plačati 10 S davka na leto. Sklep pa zaenkrat še ne stopi v veljavo, ker je zato potrebno posebno dovoljenje tirolskega deželnega zbora.

Železno opeko so začeli izdelovati na Angleškem in v Ameriki. Opeka je iz litega železa, ima docela isto obliko kot sicer običajna, je pa v notranjosti votla. Njena prednost je, da ji vremenske nepravilnosti ne škodujejo in da je razmeroma cenejša od navadne opeke. Kosi pa so nekoliko težji. Bajje je kritje z njo lažje, tudi se da poljubno pobarvati, kar zna njeno tekmo z dosedanjo opeko izdatno pospešiti. Razlika bi bila pač ta, da bi izdelovanje opeke iz litega železa zamogle voditi samo velike tovarne, dočim bi izginila že udomačena obrt manjših podjetnikov.

Kraljevi labodi na Temzi. Angleška kraljevska rodbina je lastnica večine v Angliji se nahajajočih labodov. V juliju vsakega leta se vrši takozvana „rajža labodov“ po reki Temzi navzgor. Določenega dne se zberejo vsi labodi na reki in potujejo v spremstvu svojih lastnikov dostojanstveno več kilometrov po reki. Zastopnik angleškega kralja sedi v posebnem okrašenem čolnu, ki ga krasijo iz labodjega perja sestavljena kraljevska krona. Ob obrežju se tega dne zbere množica radovednežev, ki spremlja in občuduje vsakakor divni sprevod več tisočev labodov, katerih svetlo perje se lesketa v žarkih in valovih.

Šola za stoletnike so otvorili v ameriški državi Oklahomi. V njo sprejemajo samo moške in ženske, ki so starejši od 70 let. Sedaj ima šola 90 učencev. Najstarejši dosega 101 leto, torej pravo Abrahamovo starost, štirideset jih je starih nad 90 let, a 30 ima več ko osem križov na hrbtu. Namen čudne šole je, da starčke obeh spolov zabava in jim daje poguma, da pozabljajo na težave starih let. Redov in izpitov seveda ni.

Budisti imajo svojega papeža. Leta 1934 je umrl zadnji dalai-lama, vrhovni poglavar budistične cerkve v Tibetu. Po budistični veri se je njegova duša preselila v otroka, ki se je rodil na dan njegove smrti. Ta otrok mora postati novi dalai-lama. Budistični duhovniki so obiskali nad 300 družin, ki so se jim rodila deteta ob smrti dalai-lame. Dve leti je trajalo iskanje, končno so izbrali dveletnega kmečkega sina Srongdetsana. Mati sama je privedla svojega si-

na, ki bo deležen najvišje časti, v mesto Lhaso, kjer ga je smela zadnjič poljubiti, na to pa se je ločila za vedno od njega. Njegovo vzgojo prevzamejo duhovniki, ob polnoletnosti je neomejen vladar vseh budistov.

Rumena nevarnost v južni Ameriki. V Brazilijo še neprestano dohajajo izseljenci, ki kolonizirajo njeno zemljo. Med doseljenci je na čudo največ Japoncev, ki se umejo primerno vesti, da si pridobijo naklonjenost domačinov. Čim se pojavijo po prihodu na cesti glavnega mesta, zapojejo z navdušenjem braziljansko narodno himno, kar jih sila prikupi sicer nezaupljivim Braziljancem. Na kolodvoru jih nato čaka poseben vlak ter jih odvede v notranjost dežele, kjer je zanje že vse potrebno pripravljeno. Japonska vlada gre namreč svojim izseljencem zelo na roko in jih za prvi čas preskrbi z vsem potrebnim. Izseljeniško število raste od leta do leta, pri tem pa postajajo trgovinski stiki med Brazilijo in Japonsko vedno pristranejši. Japonski delavci so že danes med najbolj priljubljenimi v Braziliji.

Srečen dogodek sredi afrikanske ceste. Glavno cesto med afrikanskima mestoma Kenya in Tanganika so morali začasno zapreti. Sredi ceste se je namreč udomačila levinja s sedmimi velikimi levi in malim, ravnokar rojenim levom. Avtomobilisti in motorni kolesarji, ki vozijo po tej cesti, se dosledno vračajo, ker jih odvrne divje levje rjojenje. Mestna uprava je nato na prošnjo potnikov ob začetku ceste pritrdila tablo z napisom, da je cesta začasno zaprta. Pa jo bodo čudni potniki menda kmalu zapustili ter odrinili kam v goščo.

Vodni traktor je izdelal nek ameriški inženjer. Namenjen je za iskanje zakladov, ki ležijo na morskem dnu. Traktor je nad dva metra dolg ter tehta izven vode 800 kg, elekrika ga žene, da dosega pod vodo dva kilometra na uro. V njem sedi potapljač, ki vidi s pomočjo posebnega reflektorja 60 metrov pred se. Z vodnim strojem nameravajo določevati ležišča potopljenih ladij, kar je bilo doslej najtežavnejše delo. S prvim traktorjem bodo sedaj določili, kje ob kalifornijski obali leži potopljeni parnik „Sacramento“, ki ima na svojem krovu zaklad dveh milijonov dolarjev.

Za ceste so začeli skrbeti v Rusiji. Doslej o pravih cestah v Rusiji ni bilo govora. Za njihov pomen so zaznali šele sovjeti, ki so izdelali velikopotezen načrt za gradnjo cestne mreže po vsej državi. Prvi vzorni cesti grade trenutno iz Moskve do Minska in do Kijeva, prva bo dolga 866, druga 695 km. Cesti bosta iz asfalta in betona ter široki 16 m. S cestami nameravajo sovjeti poživiti avtomobilski promet, ki ga prostrana in za tovrstno vožnjo kot nalašč pripravna država doslej skoroda ni poznala.

Na celovškem kolodvoru stoji kmetič s tremi polnimi žaklji in se zaskrbljeno ozira, kako bi mogel s svojim bremenom na vlak. Nazadnje se obrne do nosača in ga vpraša, koliko bi zahteval. Če bi mu tiste tri žaklje odnesel na voz. „Za večja dva en šiling, manjšega pa vam zanesem zastoj“. — „Dobro, odnesi malega, večja dva odnesem sam“, se veselo pobota kmetič z nosačem.

Podkve prihajajo iz mode? Seve zaenkrat šele v Afriki. Policija južnoafriške Zveze je namreč uvedla novost, da svojim konjem ne pribija več podkev na kopita, marveč jih obuva z gumijastimi čevlji. Bajje so konji z gumijastimi čevlji bolj odporni, lažje tečejo in z lahkoto vozijo težje tovore. Prvi uspehi z gumijastimi čevlji so bili povod, da se je novost kmalu udomačila na južnoafriških tleh. Menda pa so ta za kovinaste podkve posebno neprimerna.

Čebelarji pred uganko. Iz štajerskega Murecka poročajo to čebelarstvo zanimivost: Zgornje-štajerska smrekova strd slovi že od nekdanj. Letošnje leto je deževje močno oslabilo. Čebele so se v sončnih dnevih vidno trudile, da napolnijo svoje panje s sladkim pridelkom. Na začudenje čebelarjev pa se letošnja strd ne da odstraniti iz satovja, marveč lepi v njem kot smola. Čudnega pojava do danes niso še mogli pojasniti. Strd je mecesnova. Morda so tudi naši čebelarji pri svojih panjih letos opazili kaj sličnega?!

Kolik nas je? Ste rešili zadnjo našo uganko? Zahteva že precejšen računski talent. Če ste dobro računili, ste našli številko: 100.000 in toliko nas je Slovencev na Koroškem.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!